

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS ROKIŠKIO RAJONO LIGONINĖS
LABORATORINĖS DIAGNOSTIKOS SKYRIAUS
MEDICINOS BIOLOGO PAREIGYBĖS APRAŠYMAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Medicinos biologą į pareigas priima ir iš jų atleidžia įstaigos vadovas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Medicinos biologas savo darbe vadovaujasi Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. V-169 patvirtinta Lietuvos medicinos norma MN 68:2018 „Medicinos biologas“ su visais jos vėlesniais pakeitimais ir papildymais (aktualia redakcija), kitais asmens sveikatos priežiūros specialisto praktika, asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais, Lietuvos standartu LST EN ISO 15189 „Medicinos laboratorijos. Kokybės ir kompetencijos reikalavimai“, VšĮ Rokiškio rajono ligoninės įstatais, įstaigos vadovo įsakymais, įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, sveikatos instrukcijomis, darbuotojų saugos ir priešgaisrinės saugos, medicinos ir higienos normomis, kitomis vidaus tvarkomis, kokybės vadybos sistemos dokumentais, šiuo pareigybės aprašymu bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pareigybės reikalavimų ir funkcijų vykdymą.

3. Medicinos biologas tiesiogiai pavaldus laboratorinės diagnostikos skyriaus vedėjui – medicinos biologui.

4. Medicinos biologas už padarytas klaidas, aplaidumą, netinkamą jam priskirtų funkcijų vykdymą ar etikos reikalavimų, asmens duomenų pažeidimą, taip pat už pareigų viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

II. BENDRIEJI IR SPECIALIEJI KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI

5. Asmuo, einantis medicinos biologo pareigas, turi atitikti šiuos reikalavimus:

5.1. būti Lietuvos Respublikos piliečiu ar asmeniu, turinčiu leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikos teritorijoje teisės aktų nustatyta tvarka;

5.2. mokėti valstybinę kalbą pagal trečiąją valstybinės kalbos mokėjimo kategoriją, nustatytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. gruodžio 24 d. nutarimu Nr. 1688 „Dėl valstybinės kalbos mokėjimo kategorijų patvirtinimo ir įgyvendinimo“ (Žin., 2003, Nr. 123-5618);

5.3. turėti medicinos biologo profesinę kvalifikaciją, įgytą universitete baigus medicinos biologijos magistrantūros studijų programą. Užsienyje įgyta medicinos biologo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo ir kitų profesinių kvalifikacijų pripažinimą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka;

5.4. turėti galiojančią medicinos praktikos licenciją;

5.5. turėti spaudą, kurio numeris suteikiamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. sausio 6 d. įsakymo Nr. V-1 „Dėl Numerio sveikatos specialisto spaudui suteikimo ir panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka;

6. Medicinos biologas turi atitikti šiuos specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus:

6.1. išmanyti biomedicinos mokslų (fiziologijos, genetikos ir kt.) principus, metodus ir naujoves, laboratorinės medicinos mokslo pagrindus, biostatistikos bei bioinformatikos pagrindus, bioetikos reikalavimus, kenksmingus sveikatai ir galinčius sukelti jos sutrikimus veiksnius, jų žalą ir rizikingą sveikatai elgesį mažinančias priemones bei galimus būdus žalai išvengti, įvairių veiksnių, diagnostinių procedūrų ir vaistinių preparatų veikimo principus, jų įtaką laboratorinių tyrimų rezultatams, laboratorijos vadybos ir kokybės užtikrinimo principus, procesų prieš tyrimus ir procesų po tyrimų įtaką laboratorinių tyrimų rezultatams ir kokybei, patologijos priežastis, jų ląstelinius,

biocheminius, imunologinius mechanizmus, klinikinius požymius ir laboratorinių tyrimų indikacijas, laboratorinių tyrimų klinikinę vertę, jų pokyčius įvairių ligų atveju, laboratorinės diagnostikos ir diferencinės diagnostikos principus, šiuolaikinius laboratorinių tyrimų metodus, jų indikacijas, taikymo galimybes, privalumus ir trūkumus;

6.2. žinoti dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos, medicinos statistikos, sveikatos draudimo, sveikatos teisės pagrindus, asmens duomenų apsaugos principus, naudojimosi informacinėmis ir ryšio technologijomis būdus ir mokėti jais naudotis;

6.3. organizuoti ir planuoti savo veiklą, veikti savarankiškai, bendradarbiauti ir dirbti komandoje su kitais sveikatos priežiūros specialistais, spręsti problemas ir priimti sprendimus pagal savo kompetenciją;

6.4. sklandžiai reikšti mintis raštu ir žodžiu, gebėti valdyti, kaupti, analizuoti, sisteminti, apibendrinti informaciją;

6.5. būti nepriekaištingos reputacijos, t. y., neturėti galiojančių nuobaudų profesinės etikos srityje.

III. ŠIAS PAREIGAS EINANČIO DARBUOTOJO FUNKCIJOS

7. Medicinos biologo funkcijos:

7.1. pagal savo kompetenciją, nustatytą Lietuvos medicinos normoje, ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, licenciją kvalifikuotai vykdo (atlieka) laboratorinius tyrimus, juos interpretuoja ir patvirtina tyrimų rezultatus, atsižvelgdamas į naujausią mokslinę literatūrą bei užtikrina teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;

7.2. taiko Lietuvos Respublikoje tik mokslo ir praktikos įrodymais pagrįstus, saugius darbo metodus, teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintas tyrimų procedūras, ligų diagnostikos metodus bei technologijas, išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis;

7.3. naudoja tik teisės aktų reikalavimus atitinkančias medicinos priemones (prietaisus), išskyrus kituose teisės aktuose nustatytas išimtis. Užtikrina, kad medicinos priemonės (prietaisai) būtų naudojamos teisės aktų nustatyta tvarka ir vadovaujantis gamintojų su medicinos priemone (prietaisu) pateikiama informacija;

7.4. kuria, diegia, prižiūri, gerina laboratorijos kokybės vadybos sistemą;

7.5. parenka, įdiegia ir naudoja laboratorinių tyrimų metodus ir *in vitro* diagnostikos medicinos priemones (prietaisus);

7.6. analizuoja atliekamų laboratorinių tyrimų ekonominį pagrįstumą;

7.7. organizuoja ir atlieka laboratorinių tyrimų vidaus kokybės kontrolę, vertina ir tvirtina jos rezultatus, nustato neatitiktis, taiko korekcinis ir prevencinius veiksmus;

7.8. organizuoja dalyvavimą tarplaboratorinių palyginimų programose, atlieka jų tyrimus ir vertina rezultatus;

7.9. kvalifikuotai atlieka laboratorinius tyrimus, juos interpretuoja ir patvirtina gautų tyrimų rezultatus;

7.10. pildo laboratorijos veiklos ir kitus dokumentus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

7.11. konsultuoja tyrimus užsakiusius specialistus, parenkant konkrečioje situacijoje tinkamiausius laboratorinius tyrimus, siekiant, kad tyrimai būtų atlikti laiku ir interpretuoti teisingai;

7.12. konsultuoja asmenis apie tinkamą pasirengimą laboratoriniam tyrimui, procesų prieš tyrimus ir procesų po tyrimų įtaką laboratorinių tyrimų rezultatų kokybei;

7.13. perduoda laboratorinių tyrimų rezultatus ir jų interpretacijas tyrimo užsakovui;

7.14. bendradarbiauja su asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros ir kitais specialistais;

7.15. nepriskirtais medicinos biologo kompetencijai atvejais rekomenduoja pacientui kreiptis į atitinkamos srities asmens sveikatos priežiūros specialistą;

7.16. dirba ir atostogauja pagal iš anksto sudarytą grafiką;

7.17. esant poreikiui pavaduoja laikinai nesantį (atostogų, nedarbingumo ir pan. atvejais) medicinos biologą;

7.18. tobulina profesinę kvalifikaciją Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;

7.19. tvarko medicinos biologo praktikos dokumentus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

7.20. teikia pirmąją medicinos pagalbą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

7.21. propaguoja sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei ugdymo priemones;

7.22. laikosi profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeidžia, saugo profesinę paslaptį ir visą informaciją apie pacientą laiko konfidencialia; kitiems asmenims ši informacija gali būti atskleista Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka;

7.23. paaiškina medicinos biologo praktikos aplinkybes Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, teisėsaugos institucijų ir kitų kontroliuojančių institucijų prašymu;

7.24. bendradarbiauja ir keičiasi informacija savo kompetencijų ribose su skyriaus darbuotojais, kitais įstaigos darbuotojais įstaigoje nustatyta tvarka;

7.25. laikosi darbo drausmės, vidaus tvarkos taisyklių, higienos normų reikalavimų, darbuotojų saugos ir sveikatos, priešgaisrinės saugos instrukcijų reikalavimų, kitų vidaus teisės aktų reikalavimų;

7.26. teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais tikrinasi sveikatą;

7.27. skyriaus vedėjo pavedimu dalyvauja įstaigos organizuojamuose projektuose ir programose, darbo grupių, komisijų ir pan. veikloje;

7.28. dalyvauja įstaigos bendruose susirinkimuose, pagal poreikį atitinkamo skyriaus gamybiniuose ir profesinio mokymo susirinkimuose, pasitarimuose;

7.29. pastebėjęs savo ar kito darbuotojo padarytą klaidą nedelsiant informuoja tą klaidą padariusį asmenį ir tiesioginį vadovą;

7.30. pagal kompetenciją kaupia ir sistemina norminę bei metodinę medžiagą, reikalingą skyriaus funkcijoms atlikti ir uždaviniams įgyvendinti;

7.31. nuolat seka informaciją, skelbiamą įstaigos internetiniame puslapyje;

7.32. esant poreikiui skyriaus vedėjo pavedimu pagal kompetenciją renka papildomus duomenis ir informaciją, rengia ataskaitas;

7.33. laikosi profesinės etikos principų, gerbia pacientų teises, nepažeidžia, saugo profesinę paslaptį, visą informaciją apie pacientą laiko konfidencialia; kitiems asmenims šią informaciją gali atskleisti tik Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytais pagrindais ir tvarka;

7.34. kaupia, sistemina ir tvarko dokumentus, susijusius su šios pareigybės funkcijų vykdymu, ruošia juos archyviniam saugojimui ir teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais perduoda į įstaigos archyvą;

7.35. įstaigos vadovo ar skyriaus vedėjo pavedimu vykdo ir kitas šiame pareigybės aprašyme nurodytas funkcijas pagal kompetenciją, jeigu tai būtina siekiant užtikrinti kokybišką įstaigos ir/ar skyriaus darbą ir/ar pasiekti įstaigos strateginius tikslus.

Susipažinau ir įsipareigoju vykdyti:

_____ (darbuotojo vardas ir pavardė, parašas, data)